

יבוא, יצוא ומה שביניהם סקירות וחידושים בענייני חוק ומשפט עו"ד גיל נדל, ראש תחום יבוא, יצוא וסחר בינלאומי במחלקת מיסים

בית המשפט הטיל אחריות על חברת שילוח אשר היוותה חלק משרשרת אספקה בגין חוסר חלק ממטען

עו"ד גיל נדל, עו"ד דייב זיתון, עו"ד אוראל אסולין

חברה שבוטחה אצל חברת הביטוח הפניקס, ייבאה מטען של 3,740 מסגרות משקפיים מאיטליה לישראל. המטען הגיע לישראל כאשר חסרים בו 1,432 פריטים. חברת הביטוח שילמה תגמולי ביטוח ליבואנית בגין החוסר שבמטען, והגישה תביעת שיבוב כנגד מספר גורמים לוגיסטיים - המשלח הבינלאומי, את המוביל האווירי, ואת מסוף המטענים בנתב"ג.

השאלה אשר הובאה להכרעת בית המשפט היא האם חברת הביטוח עמדה בנטל המוטל עליה להוכיח אצל מי מהגורמים הלוגיסטיים נגרם החוסר, והאם מגבלת האחריות הקבועה בדיני ההובלה האווירית חלה על אותם גורמים.

טענות הצדדים

חברת הביטוח טענה כי המטען נמסר לצורך הובלתו לישראל כאשר הוא במצב שלם.

חברת הביטוח טענה כי גורמי הלוגיסטיקה השונים התרשלו כלפיה בזמן שהפרו חוזה או התחייבות כלפיה וכן כי היו שומרות שכר ולכן אחראיות כלפיה ועליהן להוכיח כי לא התרשלו.

המשלח הבינלאומי דחה את טענות חברת הביטוח וטען כי המשלוח הובל על-פי תנאי שטר המטען ולכן הוא זכאי לכל ההגנות אשר מגיעות לו במסגרת שטר המטען. כמו כן, הוסיפה המשלח הבינלאומי כי במידה ונגרם חוסר למטען, היה זה בזמן שהמטען לא היה ברשותו או בשליטתו וכי הוא מסר את המשלוח לחברה בדיוק כפי שקיבל אותו.

המוביל האווירי אשר הטיס את המטען דחה גם הוא את טענות חברת הביטוח וטען כי לא נגרם למטען כל נזק בזמן שהיה בחזקתו, וככל שנגרם נזק - הוא נגרם על-ידי אחרים.

חברת מסופי המטענים בנתב"ג אף היא הכחישה את טענות חברת הביטוח וטענה כי החוסר אירע טרם קבלת המשלוח על ידה בנתב"ג, והמטען נקלט על ידה עם הערות נזק.

הדיון המשפטי

בית המשפט דן בשאלה האם עלה בידי חברת הביטוח להוכיח היכן ובחזקתה של מי מהנתבעות אירע הנזק ונוצר החוסר במטען. בית המשפט הוסיף כי על חברת הביטוח לעמוד בנטל השכנוע של עילת תביעתה.

בית המשפט בחן את תקופת החזקת המשלוח על-ידי כל אחד מהגורמים הלוגיסטיים. בית המשפט קבע כי חברת הביטוח הוכיחה כי ההסתברות הגבוהה ביותר היא לכך שהגניבה אירעה כשהמטען היה בחזקת חברת המשלוח הבינלאומי, וכי מנגד, המשלוח הבינלאומי לא עמד בנטל להוכיח שלא התרשל בשמירה על המטען כשומר שגר.

לאחר מכן, בחן בית המשפט את שאלת הכיסוי הביטוחי וקבע כי לחברה יש כיסוי ביטוחי אצל חברת הביטוח בהתאם לתנאי הפוליסה אשר צורפה לתביעתה והיא מכסה את האירוע שהתרחש בענייננו.

עוד קבע בית המשפט כי המשלוח הבינלאומי אינו זכאי ליהנות ממגבלת האחריות הקבועה באמנת מונטריאול, המגבילה את אחריות המוביל האווירי וסוכניו ל- 19 זכויות משיכה מיוחדות לכל ק"ג של מטען, ביחס לאירוע הגניבה שאירע כאשר המטען היה בחזקתו, מאחר ולא הוכיח כיצד נשמר המטען במהלך השינוע היבשתי שלו וכיצד הוא הובל ואוחסן בחצרי המשלוח.

לאור כל אלה, בית המשפט קיבל את התביעה של חברת הביטוח כנגד המשלוח הבינלאומי ודחה את התביעה ביחס ליתר הנתבעים.

תא (ת"א) 60440-09-16 **הפניקס חברה לביטוח בע"מ נ' GAVA I.F.C. SPA** (פורסם בנבו, 22.6.20) [ב"כ הצדדים : לחברת הביטוח - עו"ד יואב שפיגלר ; לחברת **GAVA I.F.C. SP** - עו"ד רועי כהן ועו"ד טלי רוד ; לחברת ק. א. ל. - קווי אויר למטען בע"מ – עו"ד ליאורה גרושקביץ ועו"ד יעל דרוקורש ; לחברת ממך-מסופי מטען וניטול בע"מ – עו"ד משה לשם] הכותבים עוסקים בדיני מכס, יבוא ויצוא וסחר בינלאומי.

* * *

הסקירה לעיל הינה בבחינת תמצית. המידע הכלול בה נמסר למטרות אינפורמטיביות בלבד ואין במידע כדי להוות ייעוץ משפטי. לקבלת פרטים נוספים, אנא פנו לעו"ד גיל נדל - ראש תחום יבוא, יצוא וסחר בינלאומי וסגן ראש מחלקת מיסים. בדוא"ל Gill.Nadel@goldfarb.com ו/או בטלפון 03-6089979.